

**HANA
ČÍŽKOVÁ:
V životě nic nevzdávám**

**Amur – kulinářský
pozdrav z Asie**

**U bolestí
zad hledejte
příčinu**

Na Postupimském náměstí si každý připadá jako v New Yorku.

Za kulturou a uměním, za architekturou a historií, za gurmánskými požitky, za atraktivními nákupy do moderních center či na vyhlášené „blešáky“, nebo se jen tak bavit, třeba až do rána. Stačí nastoupit v Praze do rychlíku a za čtyři hodiny jste přímo v centru dění.

Chcete si užít radost i poznávání? **JEĎTE DO BERLÍNA**

Svobodný duch města zapůsobí na každého od samého počátku, alespoň u mě to tak fungovalo. Kosmopolitní Berlín se svými třemi a půl milionu obyvatel mi svou vstřícností velmi připomněl New York – obě metropole měří příchozím stejným metrem, dávají každému stejnou šanci. V pestré směsici kultur, národů a životních stylů je povoleno téměř vše, netřeba se divit, že občas náhodný návštěvník zůstává déle, než původně zamýšlel. Neobyčejná svoboda

láká všechny, kteří se nebojí improvizovat a chtějí přežít, zejména mladé.

Kontrasty architektury

Válka Berlín z osmdesáti procent zničila, téměř vše muselo být obnoveno nebo postaveno znova. Jen v některých částech v centru se ze starých domů zachovaly původní fasády a romantické dvory. Velké rekonstrukce se dočkal Říšský sněm, Reichstag, jedno z nejmoderněj-

ších sídel parlamentu ve světě. Britský architekt sir Norman Foster jej opatřil koncem 20. století moderní kopulí, odkud se naskýtá úchvatný pohled na celé město. Neměl by si ho nechat ujít žádný návštěvník Berlína.

Renovací prošla i slavná Braniborská brána z roku 1791 na Pařížském náměstí, obklopená hypermoderními budovami bank, velvyslanectví a hotelů, a opraveno je i většina dalších monumentů. Staré se prolíná s novým na každém kroku.

Muzejní ostrov

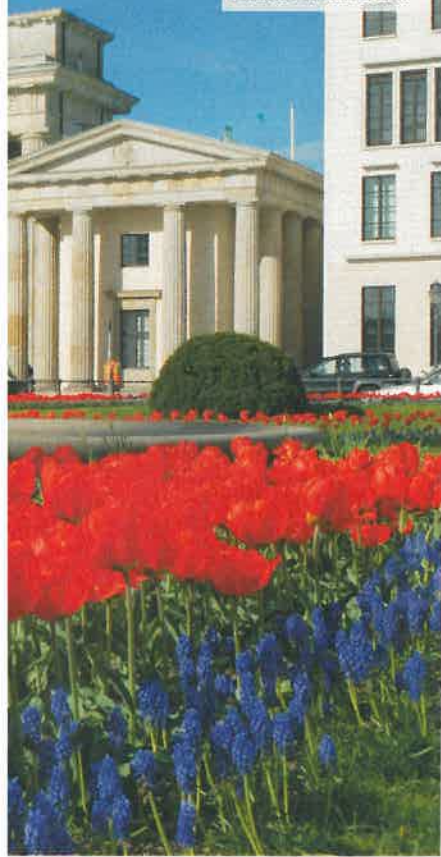
Za historií a uměním musíte na vyhlášenou třídu Unter den Linden a na ostrov mezi dvě ramena řeky Sprévy, kde je Pergamonské muzeum, Byzantské muzeum, Stará a Nová národní galerie a mnoho dalších muzeí. Pro svou mimořádnou hodnotu se Muzejní ostrov dostal roku 1999 na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Tato část Berlína platila za centrum kultury již od 19. století, kdy Friedrich Vilém IV. založil Svobodný ústav pro umění a vědu. Od neblahých třicátých let 20. století však budovy chátraly a teprve po roce 1989 se dočkal areál velkorysé renovace za miliony eur. V budoucnu by měla všechna muzea propojovat tzv. architektonická promenáda s novými výstavními síněmi, nádvořími a zaklenutými prostory.

Kolem bývalé betonové zdi vede upravená cyklistická stezka.

Braniborská brána

Z moderní kopule Reichstagu uvidí návštěvníci celý Berlín.

Neblaze proslulá zeď

Když v roce 1961 překročil počet uprchlých od války z východního sektoru na Západ 3 600 000 lidí, došla komunistům trpělivost. V noci z 12. na 13. srpna začala fungovat neblaze proslulá zeď, která učinila ze Západního Berlína enklávu uprostřed sovětského bloku. Ze 155 km dlouhé zdi s pozorovacími věžemi, střílnami a bunkry vedlo 43 kilometrů vnitřním městem. Dnes ji připomíná linie složená ze dvou dlažebních kostek klikatící se městem, pár pomalovaných zbytků zdi na Postupimském náměstí a galerie pod širým nebem.

Chcete-li se rychle a pohodlně seznámit s existencí bývalé berlínské zdi, doporučuji půjčit si kolo a využít naučnou cyklostezku. Největší pozornosti se těší právě přes kilometr dlouhá East Side Gallery na nábřeží Sprévy ve čtvrti Friedrichshain.

Město mladých

Do bývalých východoněmeckých šedivých dělnických čtvrtí se po pádu zdi začali stahovat mladí lidé. Zprvu za levnými nájemnými domy do čtvrtí Prenzlauer Berg, později do Friedrichshainu a Kreuzbergu. Noví nájemníci postupně měnili opuštěné industriální objekty v příjemné kavárničky, hospůdky s rušným nočním životem nebo umělecké dílny, prožívali zde svá bouřlivá léta a nakonec se usadili i se svými početnými rodinami. Dodnes zůstávají tyto čtvrti Mekkou umělců a designérů a užívat si sem jezdí mladí z celé Evropy.

Berlín je rájem pro ty, kdo rádi nakupují. Ve

Praktické rady

Všeobecné informace nejen o Berlíně: www.nemecko-travel

Podrobně o nabídce Berlína: www.visit-berlin.de

Kde se ubytovat: hotel *** poblíž centra již od 79 EUR: www.grand-city-berlin-mitte.bestwestern.de

Ubytování pro mladé – levné, centrálně položené, už od 13 EUR za lůžko:

www.circus-berlin.de, www.meininger-hotel.com, www.michelbergerhotel.com

Prohlídku Berlína na kole, půjčovna kol: www.berlinonbike.de

Kde se bavit: www.gastro-rallye.com nebo www.berlinagenten.com

Vše o berlínské kartě, která stojí na 48 hodin 16,50 EUR a usnadní cestování po městě i návštěvy vybraných kulturních zařízení: www.berlin-welcomecard.de

vyhlášených Arkádách na Postupimském náměstí se ve třech podlažích nachází více než stovka obchodů, hned vedle v supermoderním Sony Centru nechybí příjemné kavárničky a italské cukrárny. Za značkovou módou se chodí do Pasáží na Friedrichstrasse a rodiny s dětmi si užívají v KaDeWe, obchodním domě na náměstí Wittenberg.

Na své si přijdou všichni, kdo milují tržiště, věhlas získal trh s obnošeným šatstvem na Bergmannstrasse a zejména víkendové bleší trhy pod širým nebem na ulici 17. června.

Medvěd nikdy nespí

Nebýt Henrika, stěž bych věděla, že existuje i utajený Berlín. Henrik je Švéd a do Berlína přijel za zábavou před osmi lety. Než se stačil vzpamatovat, uplynul půl rok plný euforie a město se mu dostalo pod kůži. Zůstal, vystřídal několik řádných zaměstnání a nakonec spojil příjemné s užitečným ve vlastní firmě. Radí turistům, kam se jít v Berlíně bavit, kde se dobře najíst, nahlédne s nimi do života berlínských rodin, ví, co je trendy.

Oblíbené podniky si totiž nepotrpí na nápadné vývěsní tabule, často se skrývají ve dvorech, v zapadlých uličkách, i na staveništích. Pokud nevíte, kde je dobrá elektronická hudba, kde živá hudba s tancem, kam jít na jazz, o to nejlepší přicházíte. Při takové večerní „gastro-rallye“ s Henrikem stačíte prostřídat vegetariánskou pizzerii s italskou hospůdkou na Torstrasse – něco mezi knihovnou a galerií, ochutnat japonské sladkosti v restauraci Susuru a ještě se nechat protáhnout nočním Berlínem.

„Medvěd nikdy nespí, rád se baví, tady se zaručeně nebudete nudit,“ směje se Henrik.

MILENA BLAŽKOVÁ

ěmecká Amerika

Největším symbolem moderní berlínské výavy zůstává Postupimské náměstí (Tsdamer Platz), o němž se říká, že vyjadřuje meckou představu Ameriky. V roce 1998 byl vřeven supermoderní areál Daimler-City, pod nž jsou podepsáni věhlasní architekti Renzo Piano, Helmut Jahn, Hans Kollhoff, Jean Nouvel a další, a o dva roky později následovala nákupní promenáda Arkaden.

Od roku 2000 užívá veřejnost Jahnův komplex Sony-Center, zabírající plochu 27 000 m² obnoveným hotelem Esplanade, kavárnou Café de la Ville nebo skvělým Filmovým muzeem. Prošené mrakodrapy vyrostly jen pár metrů od býlé betonové zdi a kontrolního stanoviště mezi chodním a západním Berlínem – Checkpoint Charlie. Čtyřicet let v těchto místech existovala uze zarostlá plocha a sto metrů široká zóna se rtícím pruhem, v němž byl každý pokus utéct za svobodou zmařen střelbou.

Foto autorka